

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳ شنبه (۱۲) مهر ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

و فوری و خرید وسائل و لوازم (وسائط نقلیه)
اصلاحات ارضی و ارسال بمجلس سنا.

۶- شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون دارائی

راجع شرکت مدیر عامل سازمان برنامه در جلسات
شورای پول و اعتبار و ارسال بمجلس سنا.

۷- شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون کشور

راجع به اصلاح قانون حقوق بازنشستگی همردیفان
شهر بانی و ارسال بمجلس سنا.

۸- شوردوم و تصویب گزارش کمیسیون بودجه

راجع به تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دو بیست و یک
انگلیس گردیت انشانت دولت جمهوری آلمان غربی
و ارسال بمجلس سنا.

۹- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده -

ختم جلسه.

۱- تصویب صورت جلسه

۲- بیانات آقای دلیس بمناسبت پایان تعطیلات
تابستانی و آغاز کار مجلس.

۳- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون
فرهنگ راجع به تربیت معلم حرفه‌ای و ارسال
بمجلس سنا.

۴- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون
کشاورزی راجع به استفاده از ده نفر کارشناس خارجی
برای پروژه های مختلف کشاورزی و دام پروری و
ارسال بمجلس سنا.

۵- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون

کشاورزی راجع به اجازه انجام هزینه های ضروری

مجلس در ساعت بازده و چهل و پنج دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱- تصویب صورت جلسه

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

باغبیشه - زر کر زاده - مهندس زینبانی - سلیمانی -

دکتر صاحبقلم - مهندس صدقیانی - مبارکی - متولیباشی.

دکتر مدنی - مرتضوی - دکتر مصباح زاده - دکتر موتقی.

کبیری - موقر - نارویی - بانو قریبت.

رئیس - راجع بصورت جلسه ، جلسه فوق العاده

خانمها و آقایان نظری دارند ؛ (اظهاری نشد) صورت جلسه

تصویب میشود.

ابراهیمی - دکتر استفندیاری - دکتر امامی خوئی.

ایلیخان - بختیار بختیارها - بهادری - دکتر ناصر بهبودی.

پزشکی - جاوید - جهانشاهی - دکتر حاتم - دکتر

حکیم شوشتری - دکتر خطیبی - دکتر رهنوردی -

۳- بیانات آقای رئیس مناسبت با بیان تعطیلات تابستانی و آغاز کلاسها

رئیس- بنیادیت خوبشوقشتم که با بیان تعطیلات تابستانی بار دیگر مجلس شورای ملی کار خود را آغاز میکند تا بصوبه قوانین مفید بکثرت مردم دو طرف ملی و اجتماعی بپردازد. این پیش به انجام برساند. در حالی که گذشت با اینکه نخستین سال دوره بود و یک قانونگذاری بود ملت علاقه خاص نمایندگان و تشکیل جلسات علمی در شب و روز و همچنین تشکیل کمیسیونها در تمام ایه هفته توفیق حاصل شد قوانین مفیدی در راه نظر رسیدن انقلاب مقدس شمس بهمن به تصویب برسد. (صبح است)

تعطیل ناستان نیز فرصت بسیار خوبی بود که نمایندگان محترم بجزوهای انتخابی خود بروند و از نزدیک ببینند و استماعی هم کلین آنچه کرده استانات و مقدرات ایالتی بوفی مقامات ملکی را در این اوقات مشاهده نمایند و خواسته های عمومی مردم را به اطلاع سایر اقوام متسلط کشور رسانند. از این طریق باین طریق اینجاستقیم بین دولت و ملت پایهای حکومت مردم مردم درادرجامه نوین مامکتشو استوارتر سازند. (صبح است)

شاهنشاه عالیقدر و رهبر خرمند ملت ایران با علاقه کامل دراند که نمایندگان ملت را بطریق خود را بامو کلین حفظ نموده همیشه از وضع مردم و مشکلات خود آگاهی بخمضوی از وضع و رفاهت و کشاورزان و سادکنین دهانتو روستاهای کشوربا خبربود. با تفهیم اصول برنامه ها دروشتن ساختن هدفهای انقلاب موجباتی فراهم سازند که کلیه نیازهای ملی و دولتی در راه دشمن رسیدن انقلاب تمیز شوفا اکثریت ملت زبورتر و سربرشت از تابع اینست. نتوالت بزرگ به هرمنند گردند. زیسرا امروز کشور کهنسال ایران در وضعی قرار دارد که آثار مملحات عقیق اجتماعی در کلیه شتون کشور و در دورترین نقاط مملکت آشکار است و هر اندازه نیروهای ملی و دولتی هم آهنگتر باشند طبقات محروم اجتماع ما زودتر از تابعی آن مستفید خواهند شد.

خوشبختانه روزی و طرز کار نمایندگان در سال گذشته بر همین اساس قراردادت و شاهنشاه مطمئن و مطمئن ما که بر پیشامد این انقلاب مقدس و هادی و راهنشانی ما

۱- رئیس ایرانی مرکز تربیت معلم حرفه ای و آموزشگاه بهبهانی.

۲- رئیس کارشناسان خارجی مأمور در این مجلس.

۳- نماینده نام الاختیار وزارت دارایی.

۴- برای جن جریان امور مؤسسات مذکور در ماده ۱۶ وزارت فرهنگ همساز. اعتباری متناوب با احتیاجات هر یک از این دو مؤسسه تحت عنوان کمک اختصاصی در حدود اعتبار بوجه مورد عمل وزارت فرهنگ شمن بوجه تفصیلی سلاوه منظور نموده در اختیار هیئت امناه خواهد گذاشت.

ماده ۱۶- بوجه بوجه هر سال تصویب ترسیده کمک اختصاصی هر یک از این دو مؤسسه به اقساط سه ماهه بمیزان سابق و بطور علی الحساب پرداخت و پس از تصویب بوجه واریز خواهد شد.

۱۵- ماده ۱۶- وجوه حاصله از درآمد اختصاصی کارگاههای آموزشی و مؤسسات و مؤسسات صنعتی در حساب مخصوص نگاهداری شده و نظر هیئت امناه برای تکمیل و توسعه و تهیه لوازم و مواد اولیه مورد احتیاج مؤسسات مذکور بصرف خواهد رسید.

مخبر کمیسیون فرهنگ. دکتر یارسانی گزارش شور دوم از کمیسیون دارایی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارایی در جلسه ۳۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ با حضور آقای دکتر سام معاون وزارت فرهنگ لایحه شماره ۱۵۲۰۹-۴۲/۱۰۵۰۰ دولت راجع بر مرکز تربیت معلم حرفه ای که گزارش شور اول آن مطرح و مصوبه کمیسیون فرهنگ را عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

۱۵- ماده ۱۶- بمقتضی تسریع و تسهیل در امر تعلیم و تربیت هنر جوانان مرکز تربیت معلم حرفه ای بهبهانی و آموزشگاه حرفه ای و بهبهانی طبق مواظفانه خاصه سه جانبه بین وزارت فرهنگ و سازمان بین المللی کار و دولت

هیئت بنیاد اداره میشود امور مالی این دو مؤسسه تحت نظر هیئت بنیاد اداره خواهد شد.

۱۶- ماده ۱۶- هیئت امناه مرکز از سه نفر بزرگ خواهد بود:

نظر هیئت بنام امناه اداره خواهد شد.

رئیس- نسبت بماده اول نظری نیست؟ آقای دکتر امینی بفرماید:

دکتر امینی عینی- بنده میخواستم تقاضا بکنم که نماینده وزارت فرهنگ توضیح بدهند که بچه مناسبت فرهنگ خوشان این دو هنرستان اداره نمیکند و اداره این دو هنرستان را و آگادار میکنند بیک کمیسیون مرکز از نماینده دولت فرانسه وزارت دارایی خیلی منتشر بشود.

رئیس- آقای دکتر سام.

دکتر سام- (معاون کل وزارت فرهنگ)- همانطوریکه در شور اول این لایحه به مرتضی رسیداری اینکه از کمک های فنی و از وجود مشاورین استاده بودی این طرز جدید عینی از آذربایجان بوسیله هیأت امناه و نماینده از دولت که باجهال اداراتی میگردند شرکت داشته باشند تصور میکنم که اشکالی نداشته باشند از وجودشان هم نظر فنی هم از نظر تخصصی استفاده میکنم (صبح است.)

رئیس- پیشنهادی از طرف آقای یاننده که اصلاح عبارتی است رسیده است و قرائت میشود، (بیروح زیر خوانده شد)

رئیس- پیشنهادی از طرف آقای یاننده که اصلاح عبارتی است رسیده است و قرائت میشود، (بیروح زیر خوانده شد)

رئیس- پیشنهادی از طرف آقای یاننده که اصلاح عبارتی است رسیده است و قرائت میشود، (بیروح زیر خوانده شد)

رئیس- پیشنهادی از طرف آقای یاننده که اصلاح عبارتی است رسیده است و قرائت میشود، (بیروح زیر خوانده شد)

۱- رئیس ایرانی مرکز تربیت معلم حرفه ای و آموزشگاه بهبهانی.

۲- رئیس کارشناسان خارجی مأمور در این مؤسسه.

۳- نماینده نام الاختیار وزارت دارایی.

رئیس- نسبت بماده دوم نظری نیست؟ (اعطای نند) بماده دوم رأی میگیریم خانها و آقایان که

مواقفد خواهش میکند قیام فرماید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۳- برای حسن جریان امور مؤسسات مذکور در ماده دوم وزارت فرهنگ همه ساله اعتباری متناسب با احتیاجات هر یک از این دو مؤسسه تحت عنوان کمک اختصاصی در حدود اعتبار بوجه مورد عمل وزارت فرهنگ ضمن بوجه تفصیلی سالانه خود منظور نموده در اختیار هیئت امنا، خودکام گذاشت. مادام که بوجه هر سال تصویب نرسیده کمک اختصاصی هر یک از این دو مؤسسه به اقساط سه ماهه بهیز این سال پیش برخطوطی وزارت پرداخت و پس از تصویب بوجه وارز خواهد شد.

رئیس - بنده سومی را میگیریم شما هم آقایان که موافقت نمودند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴- وجوه حاصله از درآمد اختصاصی کارگاههای آزمایشگاههای هادایان اشخاص و مؤسسات مشتمل بر حساب مخصوصی نگاهداری شده و زیر نظر هیئت امنا برای تکمیل و توسعه و تهیه لوازم و مواد اولیه مورد احتیاج مؤسسات مذکور مصرف خواهد گردید.

رئیس - نسبت به ماده چهارم نظری نیست؟ (مغزای نشد) بنده چهارم را میگیرم شما هم آقایان که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (مغزای نشد) بلا بعد رأی میشود شما هم آقایان که موافقتد خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۴- ثور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بنیافتن اداره دفتر کارشناس خارجی برای پروژه های مختلف کشاورزی دامپروزی و اصلاح مجلس سنا

رئیس - شور دوم گزارش راجع به استفاده ازده نفر کارشناس خارجی برای پروژه های مختلف کشاورزی و دامپروزی مطرح است قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شوردهم از کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی کمیسیون کشاورزی در جلسه سشنه ۴۳/۳/۱۸

حضور آقای مهندس خدیوی معاون وزارت کشاورزی لایحه شماره ۳۳۴۰-۹۲/۱۰/۱۲ دولت راجع به استفاده از ده نفر کارشناس خارجی برای پروژه های مختلف کشاورزی دامپروزی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد مربوط تصویب کرد.

اینک گزارش آن شرح ذیل بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد

ماده واحده - وزارت کشاورزی اجازه داده میشود بمقتور اجرای طرح های مختلف کشاورزی و دامپروزی از وجود ده نفر کارشناس خارجی که از طریق کمکهای فنی دوجانبه بوسیله کشورهای خارجی در اختیار وزارت کشاورزی قرار میگیرد استفاده نماید. حقوق و مزایای هر یک از کارشناسان مورد بحث بعمده کشور متبوعه مأمورین مزبور مورد و معطرب هر یک از آنها از زمان ورود باین روزانه هفتصدو پنجاه ریال در محل اقامت ثابت و یا مبلغ یکهزار و دویست ریال در ایام مأموریت و همچنین هزینه ایجاب و نهاب این کارشناسان در داخل ایران را طبق مدارک مثبت از محل اعتبار طرح های عمرانی مربوط بسازمان بر نامزد داخت میگردد.

مخبر کمیسیون کشاورزی - مهندس حسن صائبی گزارش شوردهم از کمیسیون بر نامه مجلس شورای ملی کمیسیون بر نامه در جلسه دوشنبه ۳۰/۳/۹۲ با حضور آقای مهندس اصغری در مجلس سنا مابین برنامه لایحه دولت راجع به استفاده از ده نفر کارشناس خارجی برای پروژه های مختلف کشاورزی و دامپروزی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و بموسسه کمیسیون کشاورزی تصویب کرد. اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون بر نامه - در کترشئی گزارش شوردهم از کمیسیون امور استخدام مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسه دوشنبه ۱۸/۳/۳۱ با حضور نماینده دولت لایحه استفاده از ده نفر کارشناس خارجی برای پروژه های مختلف کشاورزی و دامپروزی را برای شوردهم مورد رسیدگی قرار داد و بموسسه کمیسیون کشاورزی را بمقتور تصویب کرد. اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون امور استخدام - مهندس آراسته

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (مغزای نشد) دویستفاد اصلاح عبارتی از آقای مهندس رسیده که قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکند در ماده واحده هزینه ایاب و نهاب به مخارج رفت و آمد تبدیل شود و همچنین مدارک مثبت به مدارک مثبت تبدیل شود و همچنین در ماده واحده کلمه متبوعه به متبوع تبدیل شود. پاینده.

مهندس صائبی - ایاب و نهاب اصلاح معمولی است. عرف و عادت است.

رئیس - نسبت به ماده واحده آقای باخانی نظری داری؟

باخانی در ماده واحده مدتی خدمت کارشناسان را معین نکرده اند.

رئیس - آقای مهندس خدیوی توضیح میفرماید؟ **مهندس خدیوی** (معاونت وزارت کشاورزی) - خدمت خانها و آقایان محترم عرض میکنم این کارشناسان که میآیند این برای جرای مدتهای زیادی نیستند و ما میتوانیم در قانون مدت تعیین کنیم، در شور اول عرض کردم از وجود کارشناسان که طبق این قرار داد ها دول خارجی مثل فرانسویها با آلمانها بنده میمانند برای این است که که آنها برای ورزیده کردن کارشناسان داخل خودمان استفاده میکنیم هر وقت که بخواهد این کارشناسان احتیاجی نیست دیگر قبول نمیکند بنابراین طول مدت کار آنها معلوم نیست و نمایندگی که تا کی خواهند بود و همین جهت در متن قانون مدت را ذکر نکردیم.

رئیس - آقای باخانی.

باخانی - ایراد بنده از جهت مدت خیلی ایراد دارد است و صرف این که کارشناسان را کی میخوانند ما بدین مدت نمیتوانیم قانونی برای آنها ایجاد بکنیم باید به هیئت مفت سال شش سال یا چهار سال است و باید مدت داشته باشد قانون نمیتواند است. اینها استخدام کارشناس بگذرد بدون مدت (مهندس صائبی) - اینها استخدام نیست استفاده هر چه باشد مدت مدت و این اصل کلی است میبوست چنین لایحه ای مدتی بپوشد یا نماده که کارشناسی به مملکت بیاید و مدتی برایش معین نکنند.

رئیس - آقای مهندس آراسته.

مهندس آراسته - باید عرض نمایم که ما محترم برسانیم که این کارشناسا برای طرحها و پروژه های دائمی بامدت در ایامه این نماینده که از حالات آن معلوم شود باینوقت بکار برده می شود قرض بر میآید سازمانی فلان جا و یا توسط بیصلاحه مسائل دولتی دارد و بیک کارشناس میباید این کار را انجام میدهد و در این مورد وزارت کشاورزی بر نامه عملی دارد که چندین المثلی دارد و بوسیله مؤسسات خارجی در تمام است مثلا قرض بر میآید بر نامه قریب گوسفند لرستان در دست اجراءست میخوانم کارشناس بیایورم مرکز موقت میکند کارشناسی برای مدت شش ماه بیاید کارهای را که مربوط بان برنامه است انجام میدهد و بر میگردد. ممکن است پروژه دیگری پیش بیاید که آن مؤسسه خاص حاضر شود کارشناسی برای مدت یکسال به مدتها طولانی که جناب آقای مهندس خدیوی فرمودند دفتر از آنها آلمانها به دفتر برگردن شاید دو ماه بعد و یکی چهار ماه بعد و دیگری هم شش ماه بعد و یکی برای یک پروژه ششماهه و دیگری برای یک پروژه یکساله هیچ مقدر نیست که برای این کارها مدت محدود شود (صحیح است).

رئیس - نسبت باین ماده نظری دیگری نیست؟ (مغزای نشد) نسبت بنده واحده کلیات آخر آن با اصلاحاتی که آقای پاینده میفرمایند (خواجوردی) - اصلاحاتی که نمایندگان است افسان از دست رفتی؟ متبوعه و بنده متبوعه (عکاس) نوشته خود (صحیح است). باین دو اصلاح عبارتی که شما را میگیرم شما هم آقایان که موافقتد خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۵- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع باجاهد انتاج هزینه های ضروری و فوری و خرید سبزی و لوازم و تهیه تقیله اصلاحات ارضی و ارسال مجلس سنا

رئیس - شور دوم گزارش راجع به اجازه انجام هزینه های ضروری و فوری و فوری خرید سبزی و لوازم مربوط به اصلاحات ارضی مطرح است قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شوردهم از کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی کمیسیون کشاورزی در جلسه سشنه ۴۳/۳/۱۸

ارضی ازجمله درآمد بست وپنجدرصد فروش خالصات انجام دهد.

رئیس - نسبت بماده اول نظری نیست ؟ (ظہاری نشد) آقاخانم و آقاہانی کہ با این ماده موافقت خواہش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) صوبہ شد . مادہ دوم قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

مادہ ۳ - وزارت دارائی مکلف است استاد هزینه انجام شدہ ازجملہ دومیلیون ریال وام پرداختی بوزارت کشاورزی در سال ۱۳۴۰ را جهت هزینه های اجرائی اصلاحات ارضی بھزینه قطعی منظور نماید .

رئیس - نسبت بمادہ دوم نظری نیست ؟ (ظہاری نشد) زای میگردد بمادہ دوم خانما و آقاہانی کہ موافقت خواہش میکنند قیام فرمایند . (اکثر برخاستند) صوبہ شد . مادہ سوم قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

مادہ ۴ - وزارت کشاورزی ووزارت دارائی مأمور اجرای این قانون میباشد .

رئیس - نسبت بمادہ سوم نظری نیست ؟ (ظہاری نشد) بمادہ سوم زای میگردد خانما و آقاہانی کہ موافقت خواہش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

طرح است نظری نیست ؟ (ظہاری نشد) کہ لاہبعہ رأی میگردد خانما و آقاہانی کہ موافقت خواہش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) صوبہ شد برای انھماق ملاقات بمجلس سنا فرستادہ میشود .

۶ - در مورد توضیح گزارش کمیسیون دارائی راجع بہ شرکت مدیر عامل سازمان برنامہ در جلسات شورای پول و اعتبار ارسال بمجلس سنا

رئیس - در مورد گزارش مربوط بہ شرکت مدیر عامل سازمان برنامہ در جلسات شورای پول و اعتبار مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شورہ دوم از کمیسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی

حضور آقای مومندمانی معاون وزارت دارائی لاہبعہ شماره ۱۳۴۲/۲/۱۶

با موضوع شورای اصلاحات ارضی درسال ۱۳۴۰

بمجلس شورای ملی

مخبر کمیسیون قوانین دارائی - تهرانی

رئیس - مادہ اول مطرح است و قرائت میشود . (بشرح زیر قرائت شد)

۱۳۴۲/۱۰/۴ - دولت راجع بہ شرکت مدیر عامل سازمان برنامہ در جلسات شورای پول و اعتبار کہ بموجب مادہ واحده صوبہ ۲۰ آذر ۱۳۴۲ بمجلس شورای ملی تقدیم و گزارش شور اول آن بشمارہ ۸۸۱ چاپ شدہ است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش شور اول را عیناً تأیید نمود . اینک گزارش آسرا بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد .

مادہ واحده - عبارت بشهریابی کل کشور و مذکور در تبصرہ ۶ مادہ واحده قانون راجع بہ اصلاح قانون بانفستکی و اصلاح حقوق بانفستگان مصوب سوم تیرماه ۱۳۳۷ حذف میگردد .

مخبر کمیسیون کشور - حسام الدین رضوی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامہ در جلسہ ۳۰ شهریور ماه ۱۳۴۲

با حضور آقای سراج حجازی معاون وزارت کشور لاہبعہ شماره ۱۳۴۲/۱۰/۳۳ - دولت راجع بہ اصلاح قانون حقوق بانفستکی ہر دینان شہرانی

برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون کشور در این مورد تأیید نمود ؛ اینک گزارش آسرا بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد .

مخبر کمیسیون برنامہ - د کترشتی

رئیس - مادہ واحده مطرح است نظری نیست ؟ (ظہاری نشد) بمادہ واحده و کلیات آخر رأی میگردد خانما و آقاہانی کہ موافقت خواہش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) صوبہ شد برای مجلس سنا فرستادہ میشود .

۷ - در مورد توضیح گزارش کمیسیون کشور راجع باصلاح حقوق بانفستکی ہر دینان شہرانی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - در مورد گزارش راجع بہ اصلاح قانون حقوق بانفستکی ہر دینان شہرانی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شورہ دوم از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسہ تیرمہ ۱۳۴۳ با حضور آقای سراج حجازی معاون وزارت کشور لاہبعہ شماره ۱۳۴۲/۱۰/۳۳ - دولت راجع بہ اصلاح قانون حقوق بانفستکی ہر دینان شہرانی

برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون کشور در این مورد تأیید نمود ؛ اینک گزارش آسرا بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد .

مخبر کمیسیون قوانین دارائی - تهرانی

رئیس - مادہ اول مطرح است و قرائت میشود . (بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شورہ دوم از کمیسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی

حضور آقای مومندمانی معاون وزارت دارائی لاہبعہ شماره ۱۳۴۲/۲/۱۶

با موضوع شورای اصلاحات ارضی درسال ۱۳۴۰

مذکور است و در پیرامون اشخاصی را استثناء کرده است که آن اشخاص عبارت از اساتید دانشگاه، قضات و افسران و همدرفغان شهربانی هستند. بعد دولت خود است آن سفنت استثنائی را از افسران و همدرفغان شهربانی برادر این است که میگوید آن جمله بن برائت که استثناء شد است بر داشته میشود و اینها هم مثل سایرین با شرایط عمومی بازنشستگی خوانده دامت. (پاینده - در حقیقت از استثناء استثناء میشود) خیر استثنائی که شده حذف میشود. عرض کردم شرایطش بسود برای بازنشستگی آن شرایط داخل حلقه همه نگردد، بوند سه دسته از این قاعده مستثنی بودند آنها افتاد گذشتی؛ اساتید دانشگاه و افسران و همدرفغان شهربانی بودند. حالا این سفنت را از افسران و همدرفغان شهربانی برداشته میشود مثلاً همگونی مقررات عمومی همه متعین میاید که تمام این مطالب نوشته شود اگر فرابود تمام مطالب نوشته میشد میبایست اصل قانون را میآوردند گفتن اصل قانون را بیاوردند تا معلوم شود چه بوده است تاروشن تر شود بنده در شور اول هم بر این مطلب تقریر کردم (پاینده - ماضی نیست که آن قانون خوانده شود نامعلوم بشود که استثناء چیست) بنده آن قسمتی که مربوط باین قانون است مستوفی آن روزخانهها و شتر کها و مؤسسات سازمان های دولتی و سازمان های غیر درباری و دستگاههای

تایمه (بناهای بقول آقای) مکلفند بپردازند و خدمتگذاران خود را که مشمول قوانین و مقررات دولتی هستند و سن آنها بپایه ۶۰ سال رسیده یا رسیده باشند استثناء قضات بوده عالی کورده و دادگاه عالی انظار و اساتدان و برکارکن دانشگاه و شهربانی کل کثیر که مشمول قوانین و مقررات خاصی هستند بر همدرفغان خدمت بازنشسته ناما و همدرفغان روزخانهها و دستگاههای دولتی می توانند گفتند یا که درای ۱۰ سال عمر و ۳۰ سال سابقه خدمت هستند و اساتدان دارائونده باشند استثنائی تحت داد کسری و اساتدان دوزبشکار دانشگاه و کارمندان کسوری که مشمول قوانین خاصی هستند بازنشسته نماید ملاک تشخیص شناسنامه است که برای تصویب این قانون در دست دارند ۴ حلالیق این قانون آن استثناء مربوط به شهربانی بر داشته میشود و مشمول مقررات عمومی میشوند.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون بوجه مجلس شورای ملی

کمیسیون بوجه در جلسه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۴۳ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ راجع به تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک از دولت جمهوری آلمان غربی که گزارش شور اول آن شماره ۵۵۲ چاپ شده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و با اصلاحی که در بند ۳ ماده ۷ قرار داد بعمل آمد، ماده واحده و قرار داد های ضمیمه را شرح بر تصویب نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

ماده واحده - بنלות اجازه داده میشود بنظور تأمین هزینه مندرج عمرانی و آبیاری از سد سیدفرد و تأمین مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک از دولت جمهوری آلمان غربی در صورتی که دولت جمهوری آلمان غربی در مورد رسیدگی قرار داده و با کمترین قاسمی و آلمانی و انگلیسی آن بیوست استامنه و مبالغه نمویق اجرا نگذارد.

مخبر کمیسیون بوجه .. مهندس عبدالله والی گزارش از کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۴۳ حضور آقای مهندس صدیقی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ دولت راجع تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک وام از دولت جمهوری آلمان غربی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و در کمیسیون

بوجه در اینمورد رأینما تأیید نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون دارائی - نه برای گزارش از کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی کمیسیون کشاورزی در جلسه ۲۶ خرداد ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای مهندس خدیوی معاون وزارت کشاورزی لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ دولت راجع به تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک وام از دولت جمهوری آلمان غربی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون بوجه را در اینمورد عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون کشاورزی - مهندس حسن مائلی گزارش از کمیسیون داد کسری مجلس شورای ملی کمیسیون داد کسری در جلسه ۱۷ تیر ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای اشرف سنائی معاون وزارت داد کسری و آقای جزئی معاون سازمان برنامه لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ دولت راجع تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک وام از دولت جمهوری آلمان غربی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون بوجه در اینمورد رأینما تأیید نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

از طرف رئیس کمیسیون داد کسری - فخر سلطانی گزارش از کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۸ تیر ماه ۱۳۴۳ با حضور آقای میر قنبر دسکی معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ دولت راجع تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک از دولت جمهوری آلمان غربی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون بوجه را در اینمورد عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی گزارتی از کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی کمیسیون برنامه در جلسه ۳۰ ام دی ماه ۱۳۴۳ حضور آقای مهندس امینا مدیر عامل سازمان برنامه و آقای مهندس خدیوی معاون وزارت کشاورزی لایحه شماره ۳۳۱۶ - ۴۶/۸/۲۹ دولت راجع به تحصیل مبلغ هفتاد و سه میلیون دوپنج مارک وام از دولت جمهوری آلمان

غریب را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و گزارش کمیسیون بوجه در اینمورد رأینما تأیید نمود. اینک گزارش آراء مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

مخبر کمیسیون دارائی - مهندس خدیوی در کسری رشتی رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای پاینده مخالفین فرمایند.

پاینده - در باره اصل مطلب چیزی کارشناسان نظر داده اند و نظر آقایان محترم است ماهر چیزی حق ندر است بگویم برای اینکه نه کارشناس هستیم و نه متخصص امور دولتی و آقای دکتر یگانه استدعا میکنم توجه بفرمایند قبلاً در قرارداد های که نظیر همین قرارداد در اینجا مطرح بود با شما امالی رعایت شده بود که متن فارسی قرارداد هم از نظر احترام بعلتی که طرف قرارداد است ضمیمه بود ولی گفته شد بود که این قرارداد در صورتیکه مورد تصحیح قرار گیرد متن آلمانی آن معتبر است در این جا مقرر شد که چرا متن آلمانی معتبر باشد و یک زبان سوم هم نباشد آقای دکتر یگانه که الحد لله خیلی خوب این هنر را دارند که با کلمات چه عرض کنم سر آمد را میزور بلانند یا چیزی نظیر این فرمودند که بله آنها با بیرون میهند و قرارداد است که بنده شده و ما سعی میکنیم رعایت بکنیم آقای معاون وزارت امور خارجه هم تشریف دادند تأیید فرمودند آقای جزئی هم که این جا ایشان را نمی بینم ولی استعان اینجاب و ایشان هم تأیید فرمودند که گفته ها گذشته و یک جمله عرض می کنند که منی ما معنی که برای اتقاع ما کافی است صلاح می بینیم قرارداد دومی آمده است که در متن قرارداد نوشته شده است این قرارداد در چهار نسخه است بزبان آلمانی و بزبان انگلیسی، بزبان انگلیسی بر چه، دو نسخه بزبان انگلیسی برای چه. سایر فرس کورب خلاف تمهیدات دولت که در صورت مجلس هم هست و به آن استناد کرده ام اصل نسخه فارسی در آن ذکر ندهد و اختیار را راجح کرده است یک وقتی با جایگاه های گرفتاری داشتیم گفتند چرا بر نامه من نویسی که گیر جایگاه یعنی وحالا نماینده دولت میگوید که ما نسخه فارسی ضمیمه نمیکنیم و بر خلاف آنچه که تلاشتند شد یک قدم هم عقب رفتیم یعنی متن فارسی هم اصولاً

شمیه نیست و این نظر بنده لایزال اصولی است که در دنیا مشیت است خلاف حرمست آن مردمی است کهما اینجا بعنوان نمایندهان تششعاه و خلاف نهاد و نیز مشاوران و دولت است اگر کما شمه نهادان اینانطور انجابه بعدی ماچه خواهیم کرد.

(مهندس سائلی - نسخه فارسی ضمیمه است) در قرارداد نسخه فارسی اسم پرده شده است. (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر مینو فرماید:

دکتر مینو - بنده درشور اول واقع به این که این قرارداد که بنده میشود صحیح است یا صحیح نیست و شرایطی که دارد چه هست و چه نیست مفصل صحبت کردم و راجع به این مطلب دیگر تفکرات لازم نیست مطلبی که میخواستم عرض کنم فوق اول زمینکاران محترم که مناسبت مشولتی که ما قبول کردیم خواهد میسک برابر ایستد بنده که خیلی مختصراً توجه فرمایند طرح

رام ۳۳ میلیون درجه دارک و پیروزه در مرحله درصومی بود که بر نامه عسمرانی سوم ۱۴۵ میلیارد بود و ۱۴۵ میلیارد اضافی یعنی تقریباً در اول سال اضافه شده بود

۱۴۵ میلیارد بودجه عمرانی سوم فلاضوب شده بود و این طرحی که بتاسبات آن بیخوانه وام بگیرند در داخل ۱۴۵ میلیارد بودجه زمینانجام این پیروزه قبلاً از محل

۱۴۵ میلیارد تأمین شده بود بنابر این زمین ۱۴۵ میلیارد منیونامی بر پرزادیم و در ۱۴۵ میلیارد قبلاً دیده شده یعنی در موفقی که بیجسلی تقدیم شده گشته شده از محل

۵ ماده ۷ بر نامه فارسی سوم که در کمیسیونها این قسمت حذف شده برض اینکته حذف گشته با نکتند از محل

سازمان بر نامه و اماهی را که میتواند بگیرد از مصلحتنامه ۱۴۵ است و ب آنجا گفته شده است که هزینه تمام عملیات

یا باید از دو محل تأمین شود ماده ۶ و ماده ۷ اگر ۴۰۰ میلیارد هزینه انجام یک طرحی را تأمین کرد از محل مصلحتنامه دیگر

نمیواند و امی بگیرد پس ما باید ببینیم اگر هزینه انجام این طرح در داخل ۱۴۵ میلیارد و داخل ماده ۷ تأمین شده

بهبود چه است نمیتوانیم بابت انجام این طرح مبالغ بگیریم و بنده تأمین میکنم که هزینه این طرح از مصلحتنامه تأمین

است البته قبلاً که منابع نفتی ما در سال ۳۰۰ میلیون دلار بود نگاهو نمیکرد ولی جناب آقای وزیر دارایی در مجلس تأیید فرمودند که عایدات نفت ما امسال ۴۵۰

میلیون دلار است شامه ۱۰۰ باقیمانده و احساب کنید و ۶۵ درصد امسال از عایدات نفت به سازمان برنامه داده میشود و در سال ۷۰ و ۸۰ و ۸۵ درصد سه ساله و جمعا ۱۰۸ میلیارد ریال ما در این درام این مقدار و ۱۰۸ میلیارد بوسیله ماده ۶ از منابع نفتی ما تأمین میشود و خارج بر نامه عمرانی سوم سازمان برنامه یعنی هزینه طرحهای که قبلاً بپوشی بپوشی کرده بود ۱۴۵ میلیارد ریال هزینه شده است بپوشی بوسال گذشته مصلحتنامه تأمین ولی نسبت به چند سالی که باقیمانده چون از محل ماده ۶ تأمین میشود

بهبود چه از محل ماده ۷ سازمان برنامه مجاز نیست برای طرحهای گذشته بویله ۱۴۵ میلیارد وام بگیرد و توجه فرمایند

هزینه انجام این پیروزه از امسال ۶ تا تأمین است و بهبود چه سازمان برنامه مجاز نیست با بودجه تمام این هزینه را تأمین میکند.

رئیس - آقای دکتر کیانکه:

دکتر کیانکه (وزیر مشاور) در مصلحتنامه عنوان شد بر یکی از طرف دوستان عزیز بنده چنانچه آقای بنده که مطلبی فرمودند این خاطر طرح است و اشاره به شخصی خود بنده بود

من این را در خارج به ایشان جواب عرض میکنم (احسنت) از پشت این تریبون من چیز یک مواد قانونی و تفسیر

بوده چیزی برض منیر تمام است این که استنباط در ۱۴۵ ماده یا غلط این مامع نامش و لی من نادان و کسائی که با من هر با آنها خدمت کردم و من این میباشناس میباشند

عادت ندارم مطلبی را غیر از آنچه در قلمم است با تسلط است از پشت این تریبون مدعیان من گفتن (احسنت) همان

طوری که فرمودند آنچه مجلس شورای ملی برای صورت میگردان از نظر قوانین اجرا میباشند متن من است

در دولت در لایحه خودش داده این یک ترجمه است از قرارداد که در این مجلس شورای ملی تصویب میگردد و در مقام اختلاف معترضان آن قانونی است که بتصویب مجلس

شورای ملی میرسد و متن قرارداد هم فارسی ضمیمه شده و در کمیسیون مجلس شورای ملی من مطرح شده یعنی

هیچ وجه در ملاحظه کردند من فارسی را هم که عرض میکنم ضمیمه است پیش از این توضیحی لازم نیست است

راجعه به مطلبی که جناب آقای دکتر مینو فرمودند این را برض منیر تمام اگر ما بر نامه سوم را از دو صد و پنج

میلیارد به دویت میلیارد رسانیم در همانجا قید کردیم که بقیای در صورت امکان از طریق درآمد های داخل و در صورت کسر بطوریکه در متن بودجه کل کشور هم هست از طریق استقراض و وامهای خارجی تهیه خواهیم کرد و انکهی درآمد های عمرانی ما بخدا کند مساعدی برسد که تکلیف بکنند ولی دولت طبق برنامه مصلحتنامه

چهارم از ملیون تا بیست و یک قرن گذشته است بنده ملاحظه فرمایید میگوید منظور جریان کمبود درآمد مذکور در ماده ۶ نسبت به اعتبارات بر نامه دولت مجاز است حد اکثر

که میفرمایند موردی ندارد قانون بودجه ۱۳۴۳ ملاحظه فرمایند صراحتاً بودجه ۳۰ ساله پرده نوشته شده این کمبود از محل استقراض خارجی تأمین میشود. رئیس - آقای پاینده -

پاینده - بنده باید عرض کنم اولاً تعبیری که اینجا بنده بدست بریزم آقای دکتر کیانکه بکار برده ام

تعبیر اصیل فارسی است و جنبه موهنی هم ندارد و اگر اتفاقاً خاطر زائران از کل ایشان از این تعبیر رسیده هم

من خیلی معذرت میخواهم ولی لایق باید بما اجازه بدهد در مجلس بزبان فارسی صحبت کنیم حالا در قرارداد دیگر

فارسی نمی بوسیدیم حرف دیگری است من عنوان شیره مایلین را در خود این قرارداد می بینم ملاحظه فرمایند

آقای مهندس سائلی از دور گفتند که متن فارسی ضمیمه شده است و ماده ۱ که دولت پیشنهاد کرده است نوشته متن

فارسی را گذاشته اند خیلی محرم گذاشته اند ولی متن آلمانی و انگلیسی آن مختصر است این درست است اما در متن قرارداد

ملاحظه فرمایند در دو جا یکی در صفحه دوازده ماده پنج می نویسد این قرارداد در چهار نسخه بنوی زبان آلمانی و

انگلیسی است و هیچ صحبت از فارسی نیست میفاس از قرارداد است که میان دو دولت مبادله میشود و قراردادی

که اینجا می آید و یک نسخه ترجمه عادی فارسی و تفسیر رسمی ضمیمه میشود نظیر بنده تعبیر آن همان چیزی است

که مورد تفسیر است در فارسی بخواهم بگویم آقای خواجانه توری می نمم کسک بکنند این کار در فارسی غیر از

شیر مایلین چیزی دیگری نیست. آقای خواجانه توری - بنده اشتباه میفرمایند.

پاینده - ملاحظه فرمایید در صفحه شانزده نوشته شده است این قرارداد در چهار نسخه دو نسخه بزبان آلمانی

و دو نسخه دیگر بزبان انگلیسی ملاحظه فرمایند و دیگر آن تعبیر آن تکرار نمیکند.

با اینکه فارسی روشن است در اول میگوید متن فارسی ضمیمه است کدام متن فارسی ضمیمه است یعنی اصنام ضمیمه اصنام یا اصنام طرف قرارداد یعنی پرداخت

کننده قرش این مطلب سابقه دارد و تمهد صریح ایشان را به صورت مجلس استانتا میسک بکنند قرارداد است که میان دولتت بنده می شود خواجانه توری - میان دولتت و بنده میان کل دولت و یک مؤسسه بفرما اگر دولتی با دولت

دیگری قرارداد بست و شرایط را پذیرفت تا حدودی میبودخوب کردولی آن یک پانزدهای بانک مؤسسه فارابی است. باین ترتیب جاهاتی است که نسبت به آن دولت میبودای دولت معتبری است اما اگر طرف قرارداد بانک دیگری بدتر و اصولاً آباد و رسوم اقتصاد نمیکند تا حدی باشد. وزیران آن ملت و همکاران فرس گیرنده زمین آمیز به عنوان قرارداد امضاء شده بود، لیکن ما در این مجلس تقدیم نمود خلی مقدمتاً خوبخواه که آن‌ها گفته کار شما را در اجراء دولی میخواهم ببینم این ترتیب نیست پس قرارداد فارسی را در ماده واحده آوردن و آن قرارداد را نیاوردن خود شما یک تعهدی بترتیب غیر از شیوه مالدین پیدا نمیکند. فرمایند چون بنده تغییر روی نمی‌دهم پیدا بنده عرض کردم این خلاف حرف است خلاف ادب است خلاف تعهد خود شما است که فرمودید در آینده ابتکار نکنید تا نخواهد شد ولی خلی بدتر شده یک قدم عقب رفته است آنوقت قرارداد فارسی بود امضاء هم شده بود و رعایت گفته بودند فارسی آنوقت باحرمت گذاشته بودند گفته بودند بیاید اینجا اما اینجا معامل خود ما هستیم املا فارسی امضاء شده بستم بنظر مجلس معترم است.

آقای خواجه نوری فرمایند.

خواجه نوری - همانطوریکه جناب آقای دکتر یگانه توضیح دادند این لایحه در صورتی است و مذاکرات مفصل در صورتی است که کمیسیون ما در مرتبه بیستم نظر شد و اصل موضوع اینست که ما باید به کمیسیون ازضوب این جوهره اولین چیست مقصود ازضوب اینست که قوانین اینست که تهرانی های دولت مورد تضاد مجلس شورای ملی و مورد تأیید اعلیحضرت هابوسی فراهم بکنند که در نامه های عادی که در دست دارند به بهترین وجه انجام بدهند همانطوریکه آقای دکتر گانه بهتر دانند یک سرمایه گزاری است. تکنیکی دولت ایران در طی سنوات گذشته از جهت اجساد و تأسیسات مختلف اجساد است اما اصلاح است که ما برای ایجاد لغوی و ایرادهای فانی از این شیوه که این برنامه ها تکمیل شود و از زیروی برقی که الآن مسدود روایجاد میگردند کیلان یا مردم قزوین و سایر نقاط ایران محروم باشند این سؤالی است که ما باید عیاداً از خودمان بکنیم اول

استرداد تضییع راد و مسلم تضییع راد آنوقت حاضر است که با وام گیرنده وارد مذاکره بشود و قرارداد تنظیم بکنند و آنوقت است که همان فرموده هیئت خودی را میگیرند و وام گیرنده و میگیرند اگر میل داردی فرمایند امضاء بکنند حالا اگر همانطور که عرض کردم یکی از خوشبینان های ما اینست که وام گیرنده این را میگیرد و چنانچه جنبه سیاسی ندارد ما اختصار بکنیم باینکه وقتی که دولت ایران میرود بانکهای مختلف چه بلین المللی وجه مربوط بیکدی از ممالک مراجعه می کنند بمنوان بانک گیرنده عادی پروژه خود را در اختیار آن بانک میگیرند و آن بانک هم باطلات را بر این میگذارد و قتی که این بانکها در آنجا میمانند آن بانکها در آنجا میمانند و مطابق مقررات خودی با وام میدهد این یکی از محسنان کار است و وقتی که ما مطابق این عمل کردیم یک عمل گناهنا کردیم و فرار داد را مانند یک مؤسسه تجاری هستیم سازمان برنامه یک طرف معامله و بانک کردت اشانتال طرف دیگر بوده و دولت آلمان بهیچ وجه در این کار مداخله ندارد و سفارتخانه ها هیچ وجه مداخله ندارند اقدامات دیپلماتیک بهیچ وجه نباید اینرا با این ترتیب باید تلقی کرد البته بنده عرض میکنم اگر یک قرارداد سیاسی با فرهنگ با اینجده بین دولت ایران و دولت آلمان منعقد شود ناچار رعایت این اصول جنابالی فرمودید باید بشود ولیکن در این مورد که یک قرارداد تجاری است و تأخیر در تصویب آن یک ضرری برای مردم کیلان است که باید از این فرستاده کرد حالا اگر باز هم وارد با تطویل کلام و محبت بر گزار کنیم وجاسات فریقت مجلس شورای ملی را برای این مطالب و باین ترتیب بگذرانیم باز اختیار با جنابالی است و بنده باز از این موقعیت استفاده میکنم میگویم این یک قرارداد است که تکمیل میگردد پروژه مسدود رود و با یک قراردادی است که اهالی یک استانی را از ترقی یک سدی که الآن بهدر میروند مستفیض میکند، اشتعا میکند اجاره داده بشود تصویب شود.

دلیس - آقای دکتر مبین فرمایند.

دکتر مبین - مثل اینکه عراض بنده دارد است

آقای وزیر مشاور توجه فرمودند بنده گفتیم که

عربی بر نامه بود و بوجه سازمان برنامه از ۱۳۵ میلیارد ۲۰۰ میلیون ۵۰۰ میلیارد با رقم بلکه عرض کردم ۵۵۰ میلیارد اضافی طرحهای قبلی نیست این ارقام بود بطرح خوار پروژه هایی است که سیاست دولت بعداً طرح کند و بایام برساند چرا ؟ برای اینکه شما بوجه ۱۳۵ میلیارد در مجلس تقدیم کرده اید و الآن در کمیسیون هات و در اجلاس گفته شده که باین ۱۳۵ میلیارد چه طرحهایی باید انجام بشود مسدود هم جزو آنهاست بنابر این اینجا در جزوه ۱۳۵ میلیارد ریش بینتی شده بهیچوجه مربوط به ۵۰۰ میلیارد اضافی نیست اما آدمیم پس ۱۳۵ میلیارد که خودش ما دره قرائت کرده که بنظرو کمیسیون ملی که از محل ماده ۶ مبلغ خواهد شد متوازی با یکمیکرد اگر ماده ۷ تمام خواهد شد تا تأمین کرد شاطوچ متوازی از ماده ۸ استفاده کنیچرا بهیچوجه ۱۳۵ میلیاردی را چهار سال از سالهای ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۶ و ۱۳۴۷ و ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ مسدود متوازی ۱۳۵ میلیارد برای شما تأمین ندهد است که ما بنظر خود حقیلاً برای بنده ۱۰۸ میلیارد کرده در هر یک کل و ۱۳۵ میلیارد ریش بینتی شده در همین طرح هم ریش بینتی شده اگر این ۱۰۸ میلیارد از محل ماده ۶ یعنی از محل درآمد نفت تجمعی شود چطور می توانید از ماده ۷ استفاده کنید بنده که در صورت اول و در وام ملیونی استفاده کنیچرا راجع به وام کردن مخالفت امام اکثریت تصمیم گرفتند که این وام گرفته شود من توجه فرمایند کمیسیون باید به این جهت از این خرج از محل ماده ۷ استفاده کنید بنده بهیچوجه از محل ماده ۷ نمیتوانید تأمین کنید اگر بخواهید از محل ۵۵۰ میلیارد اضافی تأمین کنید آرام متوازی اینچون قبلاً هزینه ترا ۱۳۵ میلیارد از آنده کمیسیون است این را عرض می کنم در واید دیگر نمیتوانید جای دیگر بگذارید ممکن است تصور بفرمایند بنده عراض صحیح نیست و پایهای ندارد و فرمایش جناب آقای وزیر مشاور صحیح تر است بنده پیشنهاد میکنم که این لایحه مجدداً بر کردیم کمیسیون که باین مطلب رسیدگی بشود وقت بشود که ما عمل خلاف قانون نکنیم اگر از محل ماده ۷ این خرج تأمین میشود از محل ماده ۷ نمیتوانید بگیریم.

رئیس - آقای دکتر یگانه .

وزیر مشاور (دکتر یگانه) - لایحه است که شاید

دره ای تمامه قبلا از تشکیل دولتی که بنده اختصار نوشتنش برای دارم بمجلس شورای عالی مقدم شده و تشکیل مجلس بکمال میگردد در این بکسال صد مفید روز مهذمت ساخته شده و برای بهره‌رسانی آماده است مگر معاملات سازمان‌های نامه‌زنده و اتمام براسات مستقیم تقاضا کرده‌اند که بکسال است این لایحه در مجال معطل است اگر اساتذ مسود قبول است درش تسریع بشود در تاریخ ۲۹/۳/۴۶ در کمیسیون مطرح چندین‌بار ماه قبل لایحه‌اش بمجلس داده شده بنابر این چهار ماه قبل از تشکیل این بود دولت‌ست من حیواهم عرض کنم که در آن موقع که این لایحه تقدیم شده بود در زمین مشاوران و نمایان هم که بعد دولت در ماده‌های مورد نظر قرار داده‌ایش چطور می‌توانست تصور میکنم در این مورد عرض بزنم البته اشتباهی پیش آمده اما این‌که فرمودند دوره نهم کمیسیون ابراج شود اگر مطلب غلط باشد اگر چه مرتبه هم ارجاع شود به کمیسیون انکالی ندارد و مهم نیست من شخصاً بستانم نزدیک بود کند مگر در هیچ قسمت حسابش نمی‌تواند مطلبی حادای نکرده غلط بشبوی برسد ولی آقای دکتر مبین این قانون بر نامه سوم ما دردمونیکه بودجه کل کشور و اعتبارات عمرانی را در دو مجلد یعنی یعنی میلارد به دست میلارد رساندم آن حسابی‌ها را که میلارد بنه ایشونی بر نامه سوم منبایش بر دو دست میلارد برسان است اینجا نوشته شده تسری . طرف تأمین کرد آمد و ام های چطور بودم و مذاکره می‌لارد دو هشتصد میلیون ریال بود یعنی از آن روزبر نامه سوم دوره پیدا می‌شد که دوره اول که تا ۱۴۵۶ میلارد بود دولت میزان اشتراکش ۴۰۰۰ میلیارد بود و مجلسیز کرترین بود کار گذرنامه ای که از خود گذاشته این بود که اجازه خرج برادرم دست برآورد و اولی در آتسما ، درآمد خود بود اینقدر نبود که کم بود دست میلارد هم درآمد دولت است برای اینکه عوارض بر برای دوسه سال آید پندش پیش ندهد بود بودوجه ۲۴۳ میلیارد تا آن س که درآمد اینطور پیش‌بینی شده برای ۱۹۴۳ از راه‌های جدید مورد نظر که ۹۰۰۰ میلیارد و هشتصد میلیون تأمین اعتبار بالایشکه تهران سوربلیه بانک مرکزی چهار میلارد دو صد میلیون ریال ، استفاده از اوراق خزانه بکلی میلارد

ریال، استفاده از سایر منابع سه میلارد و یکصد میلیون ریال، اینجا نوشته شده و به توضیح برسد بنابر این اگر ما بر نامه سوم بود دست میلارد اضافة کردیم ظاهر اینطور بنظر میرسد که بفرغه تملک احتیاج احتیاج احتیاج که در هر نامه صد و ده میلیون و پنجاه میلارد بود دولت مجاز بود چهل میلارد قرض کشد اگر مطلبی اظهار ما بمنظور جلو بردن روزی که بر نامه سوم می‌لارد دو صد و پنجاه میلیون لازم بود . بگواست اجازه هشت میلارد قرض داده بشود ولی دولت بخواست میزان قرض‌های زبالا بسرد و وام‌ها کند و آن قرضه را به همان چهل میلارد نگذاردت و امیدوارش این بود که اضافه این مقدار را می‌لارد اضافه درآمد نفت تأمین کند و این مطلب نیست که از نظر فاضالی یا حقوقی درش اشکالی باشد یا باک مناده از قانون بر نامه سوم را تغییر دادیم و آن رقماً بزرگ کردیم اگر از مجلس نیست و یکم است که در دو مجلد یعنی یعنی می‌لارد خرج برای این عمران ایملکناخانه کرده بود دست میلارد خرج شود محل این دو دست میلارد هم محل خرج است و بقیه‌های تسامحود هشت میلارد اوراق خزانه است و بنده نیز این تصدع تمیدم .

رئیس - آقای دکتر مستند و وزیر فرمایش داشتند بفرمایند .

دکتر مستند و وزیر - بدون تردید در کشور که در حال توسعه است و فالیتهای عمرانی دی در اخذ قرضه‌ها و ازم هر منبع دیگر سرمایه منبروط این شرط که در راه اجرای بر نامه های عمرانی طرح های تولیدی مصرف است مجلسی که جناب آقای بکرانی با فرمایشی نیست (صحیح بود) این مطلبی که جناب آقای بانه اظهار فرمودند البته جنبه ای دارد که شاید خیلی از ماها در این باره بی‌تفاوت نازحت میکند و یا ناراضی میکند مخصوصاً در موضوع باهر مسئله ای که بهر موعوی از اتمام کوچکترین تماس با عزیز احسانت ملی می‌آید با یکسنگه و ناخواه ما اراتر است می‌کند در این زمین تردید نیست (صحیح است) در اینجا بنده چندین احساناتی موضوعی که برای ما برسد است و نمیتوانیم غیر از هم بنظر ندهیم جای اتمام است آن آینه که در این باره در صفحه ۱۲ بنده ۳ می‌گوید این فراراد قانوناً معتبر نخواهد بود مگر اینکه مجوز لازم تحت قوانین ایران نیست به آن تعصیر شده باشد در حقوق این راه‌مجلس

باید تصویب کرده باشد منضم تصویب مجلس اینستکه بی‌شکومتاً از حقوقی‌های اخذ این فراراد بگریزیم اگر مجلس شورای عالی ایران این را در تصویب مینماید این کار میتواناند اخذ بشود ولی آنچه را که ما تصویب مینماید در حقیقت منشأ املاک عمل است ولی با قدری بالاتر در بند ۳ می‌گوید این فراراد و کلیه تبویقات ناشی از آن تابع قوانین دولت آلمان خواهد بود و محل قرار دیشور این قانونتور مابین خواهد بود در صورت بروز هر گونه تردید و ابهام نسبت به تفسیر صحیح این فراراد متن آلمانی آن معتبر خواهد بود ، بنده تمنایم از جهت حقوقی چطور ممکن است بین این دو دست تفسیری ایجاد کرد از نظر فاضالی می‌گوید این معتبر نیست مگر اینکه مجلس تصویب بکند و مجوز لازم طبق قوانین ایران نیست بدان تحصیل خود مجلسی جای در تصویب میکند این متن فارسی است که بوجه بند ۳ علاوه بر تغییر در اینجا اختلاف نخواهد بود عرض دیگری که دارم در دو مجلد میخواستم توضیح داده بشود و بنظر بنده تسامحود نظر روشن است اما باز هم یک ابهامی دارد که بنظر بنده اگر توضیحی پیش نیاید برای روز مبادا انتباهت آرزوی مینماید این فرمایش آمد شرف ندادند و آن اینکه در ماده دوم فراراد در بند ۳ می‌گوید وام گیرنده اختیار دارد که در هر موقع از استفاده از وجه فراراد تسامع اصراف اضافه نماید ، اشکال در این است که این اصراف در چند قط می‌تواند باشد فقط اول ، دوم ، سوم و چهارم است که دولت ایران اینها تسامع می‌تواند صرف نظر کند و بعدتر ماده سوم بنده بلاموضوعی بحث شروع بطرز نهمه‌ای تسامع می‌گوید ، وام گیرنده تعهد مینماید که مازت ندهد معادل یک چهارم یک درصد در سال بابت مانده استفاده نشده است . یزداشت نامه‌ده نوحه کرد و این جات و توضیحی که یک قدری بد نیست شده بود و کمال خیال ما راحت میشود اینستکه این مطلب مربوط به آن قسمت بنده ۴ ماده دوم برای قسمت استفاده شده که رایج به آن صحبت شد یعنی در صورتیکه ما این کار دوم تسامع اصراف داشتیم باشیم که از استفاده از آن مانع صرف ندهد . باشیم در اصراف خودمان را اعلام نکرده باشیم در غیر اینصورت مسکن است که به‌فقط سوم با چهارم این‌ها دولت احتیاج

نداشتند باشد ولی به استناد این بند باستانی کاربرد نهمی در پرداخت و تسامع منظور که عرض کردم مسکن ماده ۳ محدود زیادی در سیاست دعرف بانکی چنین عملی نمیشود معذرا توضیح و تفکاح شد مگر فکر کرد خالی از شکر باشد این زامم توضیح بفرمایند جناب آقای دکتر بنده متشکر می‌نموم .

رئیس - آقای روحانی .

روحانی - اشتیاق بنده از اختلاف نظر جناب دکتر مبین و توضیحات جناب دکتر یگانه که آقای دکتر مبین فرمودند قانع تمام اینستکه آقای دکتر مبین اظهار داشتند چون آقای وزیر دارایی گفته‌اند در آن وقت بنده بلامیرو دوزیاد فرمودم شما احتیاج به اولیاد هم و مخارج سرمایه از درآمد خودمان تمام می‌شود و جامعالاً فرمودید که قطعی نیست پیش‌بینی است اما لایحه برسیه بایدنکه اشتیاق قطعی بشود و در آتسما اضافه بشود دیولما ذخیره شده و براسات کراهائیکه خیال لازم است خواهد رسید و این وام قانونی بعمری که پیش‌بینی کردم می‌توانم بپردازم تا کافی باشد و سایر دیولما در آتسما معلق بملکگتدان است و در اختیارمان است اشکالی از جهت بنظر بنده پیش‌آید جناب آقای دکتر مبین هم بنظر بنده اشکالاً رفع می‌شود و اختلافی دیگری ندارید

رئیس - آقای دکتر یگانه توضیح دیگری دارید بفرمایند .

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - جناب آقای دکتر مستند و وزیر می‌تواند بگوید که برای دولت ایران ۷۳ میلیون اعتبار باقیمانده است که اولاً من بایدنکه همیشه این پول را برای ما نگه‌دارد و با ما می‌نموم که اگر خوش‌بین بگیریم و اگر خوش‌بینی نداشته باشیم که این بکفایت صحیح نیست و نظر آن طرف نمی‌تواند درست باشد که با طرفی خوش را ملزم اهرست اگر بطور مطلق می‌گفت که وام گیرنده می‌تواند استفاده بکند و یا غیره نکند در اینجا بکجا در بانک دست استفاده که تقریباً یک‌به‌هزار سی‌هزار جزئی است در نظر گرفته شده که بر سر بدهد و یا سبب بدهد یا میشود گذاشت این بکجا در صد ساله وقت است که ما تسامع استفاده بکنیم از وام . اگر چه دیولما مارک اضافه آمد

برای بسکال يك چهارم يك در صد را برای خاطر اینکه آن طرف این پول را برای خاطر ما بلوکه کرده و نگهداشته است امروز خواسته (و کتر) معتمد وزیری - چه فرقی است بین اینکه استغافه نکنیم و یا اعلام بکنیم که استغافه نمیکنیم جناب آقای قوام صدقی این توضیح را میدهد این مال آن وقتی است که دولت استغافه نمیکنند (روحانی) اگر اعلام کردند که استغافه نمیکنیم که این بهره را میبر داریم (بلی اگر اعلام کردند که استغافه نمیکنند آن بچک دود را میبر دارند مسلماً برای يك بانکی که اعتبارش را بر روی دولت ایران مفتوح نگهداشته این بهره را باید بهیم این يك مظالم است که بنده نخواستم جوری تفسیر بکنم که مطابق با حقیقت نباشد يك چهارم يك دود را دولت ایران خواهد پرداخت.

رئیس - آقای بنده

پاینده - درست عزیز بنده آقای دکتر معتمد

وزیری تذکراتی فرمودند چون در مذاکرات مجلس میماند بنده خواستم يك توضیحی بدهم بنده فعلاً این را عرض کنم در این مذاکراتی که اینجا میشود مقصود توضیح مطالب است کسی بنا فرض مخالف نیست خدا کند شما حمت داشته باشید برای این فرض را بگیریم مساوی کارها را از بین برسانید ولس آئنده اشائله این فرض را خواهد پذیرد وخت در باره آن چیزی که فرمودید که چرا قرارداد تابع قوانین دولت آلمان است بنده خواستم عرض کنم متأسفانه این معمول هست يك سو تفصیری از یکی از مواد قانون مدنی ماست چون در قانون مدنی ما يك ماده ای هست که نوشته قراردادها تابع محلی است که قرارداد در آن جا تنظیم میشود از نظر حقوقی آنچه بنده اطلاع دارم چون لایحه خوان مکتب حقوقدانهای معتبر هست بنظر من این در موردی بوده است که خواستند در ایران سیستم قضائی واحدی بوجود بیاورند این ماده درست شده که قراردادها تنظیم شده در يك محلی قابل طرح در جاهای دیگر نیست تابع مقررات حقوقی ایرانی است و این ماده با این سورتی که الآن هست قابل تفسیر است که قرارداد بنده شد مقر موثقی با در يك پایتخت اروپائی تابع قوانین آنجا است و مواد ما که آقایان حقوقدانان یابند و این تفسیر را بموقع خودش بصرای صحیح خودش نیندازند

۹ - شور اول مربوط به الحاق يك تبصره بماده ۱۴۵

قانون ورود و اقامت اتباع بیگانه . شماره چاپ ۱۰۳۵

۱۰ - شور اول مربوط به اصلاح مقررات بازنشستگی

نقات . شماره چاپ ۱۰۳۶

۱۱ - شور اول مربوط به الحاق دولت ایران

بمؤقتنامه علمای و فرهنگیان . شماره چاپ ۱۰۳۷

رئیس - چند لایحه دیگر هم از دستور امروز مانده است که بجلسه آینده موکول میشود با اجازه شما و آقایان جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه خواهد بود.

(جلسه پنجشنبه وقوفه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مرتضی محمدعلی اقبال

رئیس - نسبت باین ماده واحده نظر دیگری نیست؟

(اظهاری نشد) ماده واحده و کلیات آخرین رأی میگیریم خانما و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود.

۹ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه آینده

ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

۱ - شور دوم مربوط به اصلاح و الحاق مواد و دو

تبصره بقانون کار . شماره چاپ ۱۰۳۱

۲ - شور دوم مربوط به اجازه خرید ائومبیل جیب

برای دادگستری و دادسراها از وجوه حاصل از فروش

ائومبیلهای فرسوده . شماره چاپ ۱۰۰۶

۳ - شور دوم مربوط به نحوه مصرف كك سال

۱۳۳۹ آمریکا به ارزش درو اندازم ری كل كشور . شماره

چاپ ۱۰۲۸

۴ - شور دوم مربوط به اجازه استخدام ۷ نفر گوینده

رایجو ایران . شماره چاپ ۱۰۲۷

۵ - شور دوم مربوط به واگذاری وظایف اداره نظام

وظیفه وزارت كشور . شماره چاپ ۱۰۳۴

۶ - شور دوم مربوط به بازنشستگی افسران دوم دردت

افسران . شماره چاپ ۱۰۳۳

۷ - شور دوم مربوط به قرارداد وین درباره ره ابط

سیاسی . شماره چاپ ۱۰۲۹

۸ - شور اول مربوط به اجازه استفاده مستشاران

نظامی آمریکا در ایران از مواظبتها و مفاهیتها قرارداد

وین . شماره چاپ ۱۰۳۷